

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ, ГІГІЄНИ
ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

25 березня 2026 р

м. Київ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ, ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ
(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

25 березня 2026 р.

за загальною редакцією
член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука

м. Київ

2026

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професорка.

Технічний редактор: доцент кафедри гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця к. мед. н., доцент Кондратюк М.В.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професорка;

ПЕТРУСЕВИЧ Т.В. – к.мед.н., доцентка;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професорка;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 25 березня 2026 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2026. – 337 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 25 березня 2026 р.) висвітлено актуальні питання гігієни, екології та громадського здоров'я: хімічну й біологічну безпеку, якість повітря, води та харчових продуктів, вплив шуму, мікропластику, пестицидів і воєнних чинників на здоров'я населення. Основний акцент зосереджено на міждисциплінарному підході до оцінки ризиків, профілактики захворювань, розвитку кадрового потенціалу, гармонізації національних практик із європейськими стратегіями та післявоєнного відновлення України.

УДК _613+574]:061.3

Електронна версія збірника містить додаткові публікації, що з технічних причин не увійшли до друкованого примірника.

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове.

© НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця

СУЧАСНА СИСТЕМА ФОРМУВАННЯ ТА ПІДТРИМКИ ОСНОВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ГРУП ОПЕРАТИВНОГО РЕАГУВАННЯ ЦКПХ МОЗ УКРАЇНИ

Кузін^{1,2} І.В., Гринзовський² А.М., Калашченко² С.І., Черненко² Л.М.,
Фабіш^{2,3} А.Д., Остапчук² Т.М., Бондаренко⁴ Д.А.

¹Міністерство охорони здоров'я України,

²Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,

³Центр громадського здоров'я України МОЗ України,

⁴ДУ«Одеський обласний ЦКПХ МОЗ України»

Серед викликів сьогодення, пов'язаних з необхідністю ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, таких як спалахи хвороб та виклики воєнного стану, питання системного формування та підтримки компетентності ГОР обласних ЦКПХ є надзвичайно важливим та актуальним.

Закон України «Про систему громадського здоров'я» вимагає створення ГОР у кожному ЦКПХ, де вони в умовах воєнного стану забезпечують епідемічний нагляд, захист від інфекційних хвороб та ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій безпосередньо у громадах.

Система формування та підтримки компетентності ГОР базується на постійному навчанні, яке включає пріоритетні напрями їх роботи: виїзна робота; епідеміологічний аналіз; імунопрофілактика; лабораторна діагностика. Виконанню цього завдання сприяють освітні програми та заходи, направлені на постійне вдосконалення та професійний розвиток відповідних фахівців. Крім того, як показують проведені нами дослідження, для кращого реагування ГОР на надзвичайні ситуації необхідно приділяти більше уваги практичній компоненті навчання.

Діяльність ГОР регулюється наказами МОЗ України та планами роботи установ, які передбачають оновлення знань та перевірку готовності. Для підтримки компетентності проводяться систематичне навчання та тренінги з питань епідеміологічного нагляду, цифровізації, відпрацювання підходу «Єдине

здоров'я»; розробляються та впроваджуються стандартні операційні процедури для швидкого реагування на спалахи інфекційних хвороб, харчові отруєння та хімічні загрози.

Також важливими інструментами безперервної професійної підготовки спеціалістів громадського здоров'я у складі ГОР ЦКПХ та реалізації їх професійного розвитку є комплексний підхід та використання сертифікатних програм.

Важливе значення має і психологічна підготовка фахівців ГОР, яка має полягати у безперервному професійному розвитку та спиратись на попередній відбір, перед тим як фахівці перейдуть до виконання своїх професійних обов'язків.

Також у сучасному світі реагування та управління надзвичайними ситуаціями неможливо уявити без оволодіння фахівцями ГОР сучасним матеріально-технічним забезпеченням.

ОБГУНТУВАННЯ МЕДИКО-САНІТАРНИХ НОРМАТИВІВ В ПОВІТРІ РОБОЧОЇ ЗОНИ ХІМІЧНИХ РЕЧОВИН, ЯКІ ВОЛОДНЮТЬ ВИБІРКОВОЮ ПОДРАЗНЮЮЧОЮ ДІЄЮ

Кузьмінов Б.П., Зазуляк Т.С.

ДНТ «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького»

Актуальність теми. Хімічні сполуки з подразнюючими властивостями (альдегіди, органічні кислоти, галогени тощо) є невід'ємною складником сучасних технологічних процесів: від фармацевтичного виробництва до нафтохімії. Постійне впровадження нових хімічних речовин потребує оперативного встановлення гранично допустимих концентрацій (ГДК) для запобігання виникненню професійних захворювань.

Речовини з вибірковою подразнюючою дією характеризуються низьким порогом сприйняття та високою агресивністю щодо слизових оболонок дихальних шляхів та очей. Наукова актуальність проблеми полягає у